

УДК 338.48:615.8

Григорян І.М.¹, Кукліна Т.С.²

¹ студ. гр. ГФ-114м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

РОЗВИТОК КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ГОТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ СІМЕЙНОГО ВІДПОЧИНКУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ БЕЗПЕКИ

Розвиток курортно-рекреаційного готельного комплексу як інноваційної форми сімейного відпочинку та реабілітації військовослужбовців із забезпеченням безпеки є одним із найважливіших напрямів сучасної туристично-рекреаційної галузі. Курортно-рекреаційні комплекси нового типу поєднують лікувально-оздоровчі, реабілітаційні, соціальні та культурно-просвітницькі

функції, створюючи комплексну систему підтримки людини у складних життєвих обставинах [1].

Інноваційність сучасних курортно-рекреаційних готельних комплексів проявляється у впровадженні цифрових технологій, автоматизованих систем обслуговування, використанні «розумної» інфраструктури та сучасних засобів безпеки. Основні напрями розвитку інноваційного курортно-рекреаційного комплексу подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Основні напрями розвитку інноваційного курортно-рекреаційного комплексу

№	Напрямок розвитку	Характеристика
1	Інфраструктурний	Створення сучасних готельно-рекреаційних об'єктів із лікувальною, спортивною, культурною та дитячою зонами.
2	Медико-реабілітаційний	Упровадження програм фізичної, психологічної та соціальної реабілітації військових і членів їхніх сімей.
3	Інноваційно-технологічний	Використання цифрових сервісів, систем безпеки, «розумних» технологій управління комплексом.
4	Соціальний	Підтримка ветеранів, створення інклюзивного середовища, інтеграція сімейного відпочинку з реабілітацією.
5	Екологічний	Використання відновлюваних джерел енергії, мінімізація впливу на довкілля, впровадження зелених стандартів.

Особлива увага приділяється технологіям захисту персональних даних, контролю доступу до приміщень, застосуванню біометричних і блокчейн-рішень, що підвищують довіру клієнтів і рівень безпеки в цілому. Такі інновації дозволяють формувати нову модель рекреаційного простору, орієнтованого на комфорт, приватність і стабільність [2].

Важливою складовою розвитку є створення програм сімейного відпочинку та спільної реабілітації. Відпочинок родини разом із військовим сприяє емоційній стабілізації, зниженню рівня стресу та формуванню позитивного психологічного клімату. Такі програми мають включати елементи арт-терапії, групових занять, спортивних і культурних заходів, спрямованих на відновлення довіри та зміцнення родинних зв'язків. Досвід сучасних готельно-рекреаційних закладів показує, що поєднання комфортного проживання, медичної допомоги

та дозволля підвищує ефективність процесу реабілітації військових [3].

Організаційно-управлінська модель інноваційного комплексу повинна базуватися на принципах сталого розвитку, соціальної відповідальності та енергоефективності. До ключових завдань належить формування професійного персоналу, здатного працювати з ветеранами, членами їхніх родин і людьми з особливими потребами. Необхідною є співпраця з місцевими громадами, органами влади та медичними установами для інтеграції готелю в соціальну та оздоровчу інфраструктуру регіону [1].

Окремої уваги заслуговує екологічна безпека, що передбачає використання природних ресурсів у межах екологічної стійкості, впровадження систем очищення води, енергозбереження, сортування відходів і застосування відновлюваних джерел енергії. Екоорієнтований підхід дозволяє не лише знизити навантаження на довкілля, а й підвищити привабливість комплексу для сучасних туристів, які дедалі частіше віддають перевагу відповідальному туризму [2]. Крім соціального та екологічного ефекту, такі проєкти мають значний економічний потенціал. Вони сприяють розвитку місцевої інфраструктури, створюють нові робочі місця, стимулюють інвестиційну активність і підвищують туристичну привабливість регіону.

У перспективі курортно-рекреаційні готельні комплекси можуть стати важливою складовою державної політики з відновлення людського потенціалу та підтримки ветеранів війни, а також частиною системи національної безпеки, орієнтованої на збереження здоров'я нації [3].

Отже, розвиток курортно-рекреаційного готельного комплексу як інноваційної форми сімейного відпочинку та реабілітації військових є перспективним напрямом сучасної туристичної індустрії України. Такий формат поєднує соціальну місію з економічною доцільністю, створюючи умови не лише для оздоровлення населення, але й для підтримки адаптації та психологічного відновлення ветеранів. Використання інноваційних технологій у сфері гостинності, зокрема цифрових сервісів, автоматизації та інклюзивного дизайну, підвищує ефективність функціонування комплексу та рівень безпеки

відпочивальників. Важливу роль відіграє інтеграція медико-рекреаційних програм, які базуються на сучасних методах реабілітації та профілактики, орієнтованих на фізичне та емоційне відновлення військовослужбовців. Такі комплекси здатні стати каталізаторами розвитку регіонального туризму, сприяти розбудові локальної інфраструктури, створенню робочих місць і залученню інвестицій. Застосування екологічно чистих технологій, енергоефективних систем і природних ресурсів забезпечує сталий розвиток та гармонійне поєднання рекреації з охороною довкілля. Важливою складовою успіху є міжгалузева взаємодія між медичною, туристичною, будівельною та соціальною сферами, що забезпечує комплексний підхід до оздоровлення населення. У перспективі впровадження подібних інноваційних моделей може стати основою для створення мережі національних реабілітаційно-рекреаційних центрів, що відповідатимуть міжнародним стандартам сервісу та безпеки. Реалізація таких проєктів сприятиме підвищенню іміджу України як європейської туристичної держави, орієнтованої на гуманістичні цінності, турботу про людей і соціальну відповідальність бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Рекреаційна діяльність в умовах воєнного стану. URL: https://www.libr.dp.ua/student_notes_social_referat2.html (дата звернення: 27.10.2025).
2. Туризм і рекреація в Україні у воєнний та повоєнний час: збірник матеріалів конференції. – Полтава, 2024. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirnyktez28062024.pdf> (дата звернення: 27.10.2025).
3. Відпочинок для військових: сімейна реабілітація у сучасних готелях. URL: <https://vsesanatorii.com/ua/bloh/vidpochynok-dlia-viiskovykh/> (дата звернення: 27.10.2025).